

1. Гончаренко Ю. В. (2020). Естетичне виховання учнів початкових класів у процесі хореографічної діяльності [Текст] : автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук : 13.00.07 - теорія та методика виховання. Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля. Луганськ, 2009. 20 с. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua> > cgiirbis_64
2. Зозуля К. В. (2019). Основні дидактичні принципи навчання хореографії дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. Запоріжжя: КПУ, 2019. Вип.62. Т. 1. С. 16-21.
3. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах та Комплексна програма художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. Директор школи. 2005. № 4. С. 2-31

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

Прищедько В.М.,

*доцент кафедри технології годівлі і розведення тварин
Дніпровського державного аграрно-економічного університету*

ПРОГНОЗОВАНА І ФАКТИЧНА ПЛЕМІННА ЦІННІСТЬ БУГАЇВ-ПЛІДНИКІВ

Якісне удосконалення стад і порід в цілому шляхом підвищення генетичного потенціалу тварин сьогодні є однією з найважливіших умов нарощування обсягів виробництва молока і зростання ефективності молочного скотарства в країні. На даному етапі значною мірою це досягається за рахунок широкого використання кращих вітчизняних порід та ресурсів світового генофонду, переважно голштинської породи. Досвід науковців і практиків показує, що внесок кожної категорії племінних тварин у генетичне поліпшення стада суттєво відрізняється. При цьому, численні дослідження вказують на перевагу саме бугаїв та батьків бугаїв у селекційному процесі. Так, частка бугаїв в удосконаленні племінних якостей популяції молочної худоби сягає 90-95%, а їхніх батьків – 44,5%, тому в селекції бугаїв передбачена попередня прогнозована оцінка племінної цінності молодих бугайців за походженням, яка дозволяє використовувати їх для штучного осіменіння ще до отримання результатів оцінки за якістю нащадків [1,2].

Таким чином, очевидною є визначальна роль племінної цінності бугаїв-плідників у генетичному удосконаленні худоби. Проте, як відомо за різних умов утримання і експлуатації, прояв племінного потенціалу тварин у стаді, породі, та популяції не однаковий, оскільки на його реалізацію впливає цілий ряд різноманітних чинників [3-6]. Відтак, одним з найбільш ефективних і надійних практичних підходів в селекційно-племінній роботі є оцінка бугаїв-плідників за якістю потомства в конкретних умовах господарства за інтенсивної технології виробництва, бо лише вона може забезпечити гарантоване підвищення генетичного потенціалу молочної продуктивності худоби при подальшому племінному використанні оцінених плідників.

Тому, з наукової і практичної точки зору для ефективного використання генетичних ресурсів племпідприємства з метою поліпшення показників продуктивного використання корів, актуальним є питання щодо реалізації генетичного потенціалу молочної продуктивності бугаїв-плідників, які використовуються для відтворення маточного поголів'я в умовах інтенсивної технології виробництва.

У процесі селекції бугаїв-плідників фахівці стикаються з проблемою, яка полягає у досить довготривалому терміні їх випробування за якістю потомства яка триває близько 5 років. Очікування результатів оцінки пов'язане з додатковими економічними витратами племпідприємства на взяття сперми у бугаїв, що перевіряються та її збереження у спермобанку. Крім того, за цей час під впливом генетичного тренду знижується генетична перевага плідника у популяції. Тому в селекції бугаїв молочних порід передбачена попередня їх оцінка розрахункової племінної цінності (РПЦ) за даними предків, яка дозволяє використовувати сперму молодих бугайців для відтворення стада до отримання результатів перевірки за якістю потомства.

Метою роботи було дослідити прогнозовану, а також фактичну племінну цінність бугаїв-плідників голштинської породи за результатами їх використання для відтворення стада.

Нами проведений аналіз показників генетичної цінності 15 бугаїв-плідників голштинської породи, спермопродукція яких належить Дніпропетровському обплемпідприємству і використовується для відтворення стада у господарствах зони його діяльності. З цієї метою бугаїв розподілено на 3 піддослідні групи з урахуванням їх розрахункової племінної цінності – оцінки селекційних ознак за генотиповими відхиленнями, які відображають спадкову/передавальну здатність тварин своїх спадкових якостей потомству.

Розрахункова племінна цінність плідників характеризує можливу реалізацію їхніх якостей у нащадків, тобто є прогнозом їхньої племінної цінності. Даний метод відповідає методу EBV (Estimation of Breeding Values), що використовується в країнах з розвиненим молочним скотарством [1,2,7,8]. Показники РПЦ мають таку саму розмірність/одиниці виміру, що і ознаки. Також брали до уваги індекс походження плідників, який показує числову характеристику імовірної племінної цінності тварини, що визначена за індексами селекційної цінності її предків.

При формуванні піддослідних груп враховували значення показника РПЦ за надоем. Залежно від РПЦ за надоем плідників розподілили на три дослідні групи: I група – до 8000 кг (7 гол.), II група – 8000-9000 кг (5 гол.) та III група – понад 9000 кг (3 гол.). З'ясовано, що у плідників I групи середнє значення РПЦ за надоем становило 7120 кг., вмістом жиру в молоці 3,79 %, кількістю молочного жиру 261,0 кг., вмістом білка 3,28 % та кількістю молочного білка 226,0 кг.; II групи, відповідно – 8585 кг., 3,76 %, 322,8 кг., 3,22 % та 276,2 кг.; III групи – 9296 кг., 3,84 %, 357,0 кг., 3,24 % та 301,7 кг. Тобто всі піддослідні бугаї характеризуються досить високим генетичним потенціалом молочної продуктивності.

Для перевірки плідників за якістю нащадків досліджено показники продуктивності дочок-ровесниць, що походять від трьох бугаїв, по одному з кожної дослідної групи, які використовувалися для відтворення маточного поголів'я корів, що знаходилися в однакових умовах утримання і годівлі. Встановлено, що найвищі показники продуктивності мали дочки бугая з II групи, РПЦ якого за надоем становить: 8990 кг., вмістом жиру в молоці 3,83 %, кількістю молочного жиру 344,0 кг., вмістом білка 3,26 % та кількістю молочного білка 293,0 кг. Вони переважали ровесниць, що походять від плідника з I групи за надоем за 305 днів першої лактації на 860 кг., вмістом жиру в молоці – на 0,02% та кількістю молочного жиру – на 33,8 кг. Вони також мали перевагу за надоем порівняно із середнім показником первісток по стаду на 433 кг. Варто відзначити, що в наступні лактації вони також характеризувалися кращими продуктивними якостями, а дві з них ввійшли до переліку корів-рекордисток стада за надоем. Дочки плідника з II групи також дещо переважали за продуктивністю ровесниць, які походять від плідника з III групи, але різниці не суттєва, що очевидно пов'язано з порівняно не великою різницею за РПЦ між цими бугаями.

Таким, чином наведені результати оцінки фактичної генетичної переваги використаних бугаїв-плідників за показниками молочної продуктивності дочок, як за першу так і в наступні лактації дозволяють зробити висновок про ефективність попередньої оцінки розрахункової племінної цінності. Прогнозована племінна цінність піддослідних бугаїв виявилася досить близькою до отриманих нами результатів випробування за якістю нащадків. Проте все ж перевірка за продуктивністю дочок в конкретних умовах господарства за інтенсивної технології виробництва є визначальною у селекції бугаїв, оскільки саме вона відображає ступінь фактичної реалізації генетичної цінності плідників.

Отримані результати рекомендується використовувати при повторному доборі бугаїв-плідників та розробці програм селекції і закріпленні плідників за маточним поголів'ям господарств всіх форм власності у зоні діяльності племпідприємства. Підвищити генетичний потенціал стад можливо шляхом виключення з селекційного процесу плідників з нижчою племінною цінністю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Методи оцінки цінності генетичних ресурсів тварин / М. І. Башенко, Ю. П. Полупан, Н. Л. Рєзнікова, І. В. Базишина // вісник аграрної науки. – 2016. – № 12. – С. 5–10.
2. Методика розрахунку племінної цінності бугаїв, корів та молодяку і відбору їх за селекційними індексами / М. М. Майборода, С. Г. Германчук, Ю. П. Полупан, Д. М. Басовський; заг. ред. Ю. П. Полупана. – Чубинське, 2019. – 20 с.
3. Пришєдько, В. М. (2017). Вплив адаптаційної здатності корів української червоної молочної породи на їх технологічні якості. Науково-технічний бюлетень Науково-дослідного центру біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК, (5, № 1), 64-68.

4. Пришедько, В. (2015). Вікова динаміка спермопродуктивності голштинів за стресостійкістю. Тваринництво України, (3), 13-17.
5. Пришедько, В. М., Карлова, Л. В., & Лесновська, О. В. (2018). Вплив інтенсивності росту ремонтних телиць на їх подальшу молочну продуктивність та ефективність експлуатації.
6. Пришедько, В. М., & Гуляк, А. В. (2018). Залежність молочної продуктивності корів голштинської породи від їх лінійного походження. Молодий вчений, (4 (1)), 193-196.
7. Titorenko, K. V., & Zhichkin, K. A. (2021, March). Innovative approaches to breeding in the dairy industry. In IOP Conference Series: Earth and Environmental Science (Vol. 723, No. 3, p. 032003). IOP Publishing.
8. Udeh, I., Onowhakpor, C., & Sorhue, G. U. (2020). Estimation of Genetic Parameters and Breeding Values for Body weight and Linear Body Measurements of Mixed Flock of Cattle Breeds. Scientific Papers Animal Science and Biotechnologies, 53(2), 105-109.

СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Ніколаєнко І.М.,

*студентка Факультету міжнародних відносин
Національного авіаційного університету*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ У НАВЧАННІ

Особливість отримання і поширення навчальної інформації за рахунок подкастів ще не була глибоко досліджена. В Україні цей феномен знаходиться на початково-розквітаючому рівні розвитку.

Основним завданням даного дослідження є з'ясувати та визначити особливості створення навчальних подкастів.

Нові технології завжди сильно впливають на освіту, і подкастинг не є виключенням. Багато навчальних закладів скорочують заняття з підручниками та інвестують у технологічне навчання. Подкастинг, як одне з останніх явищ, що з'явилося в загальному руслі, є однією з передових технологій у вирі освітніх змін.

Подкастинг дає можливість викладачам легко трансливати цікавий аудіоконтент, який студенти можуть слухати в будь-який час і де б вони не знаходились. Студенту потрібно лише підписатись на стрічку подкастів, у будь-який момент викладач може передати їм навчальний матеріал.

Багато навчальних закладів, які включили подкастинг у свою систему освіти, повідомили про справді позитивні результати. Це можна пояснити простотою створення та споживання подкастів, а також різними способами, якими освітні подкасти покращують навчальний досвід учнів.

Подкастинг також полегшує дистанційне викладання. Запис надзвичайно простий. Це стовідсотково буде корисним під час самоізоляції та в умовах карантину.

Є і певні недоліки використання подкастів у навчанні. Студенти можуть бути неуважними на уроці чи лекції, оскільки вони вважають, що готовий матеріал вже доступний.

Подкасти надають викладачам можливості полегшити вивчення мови, а також кидають виклик традиційним методам навчання. Традиційні класи не надають велике значення аудіюванню та сприйняттю мови на слух. Подкасти можуть бути використані як допоміжні матеріали для розвитку знань студентів. Використання мобільних технологій у контексті стало популярним у багатьох середніх та вищих навчальних закладах.

Подкастинг є важливим інструментом навчання на виробництві чи підприємстві. У зв'язку з активним ростом та розвитком галузей, персонал повинен робити це за допомогою технологій. Альтернативні інструменти для їх навчання – ідеальний спосіб максимізувати свій час та свої гроші. Замість того, щоб везти всіх своїх співробітників на 3 години до кімнати для семінарів, можна запропонувати їм тематичні годинні подкасти для прослуховування.

Отже, подкастинг – це нова технологія, що має величезні можливості для вдосконалення навичок слухання учнів. Таким чином, дослідження цього каналу зв'язку в сфері навчання потребує ширшого вивчення.